

Стихотворения • Фрагменти

АТАНАС ДАЛЧЕВ

И сърцето
най-сетне умира

**АТАНАС ДАЛЧЕВ
И СЪРЦЕТО НАЙ-СЕТНЕ
УМИРА**

chitanka.info

ДЪЖДОБРАНЪТ

На Радой Ралин

*Той е вехт, но има сила странна:
може и да плиска над града,
взема ли със мене дъждобрана,
знам, ще секне на часа дъжда.*

*Като прилеп в мрака на антрето
висне моя дъждобран заспал,
тегне вече седмици небето,
дъжд вали и мен ми става жал*

*за детенцето, което бледо,
въз стъклото лепнало челце,
часове като затворник гледа
вадите с помръкнало сърце;*

*за врабеца, под стрехата сгушен,
който, сякаш сам извън света,
слуша как разшумената круша
шумоли със капки и листа;
за онез, що работят в заводът
шест дни и в неделя всеки път,
вместо в парка да се поразходят,
трябва вътре в къщи да стоят.*

И тогава грабвам дъждобрана.

Тръгвам. И над моята глава
в миг се пръскат облаците сбрани,
грейва безпределна синева.

По дърветата разпукват пъпки,
трепкат слънчеви петна под тях,
паркът е изпълнен с глъч и стъпки,
смеят се чешми, струи се смях.

Възрастните, седнали на пейки,
разговарят с весели лица,
а наблизо с кофички и лейки
си играят в пясъка деца.

Само аз в алеите засмени
скитам странен, с вид на пенсионер,
и върви подобно сянка с мене
неотлъчно дъждобранът чер.

Изумени ме поглеждат всички
със усмивка, съдържана едва,
доближа ли — хвърква ято птички
и децата дигат в страх глава.

И не знай, не подозира никой,
че да могат да се веселят,
върху устните им смях да блика,
да е тъй безоблачен денят.

слънце и зеленина да има,
паркът да е с блясъци залян,
трябва тук на стража да стоиме
аз и моят смешен дъждобран.

1960 г.

НАДПИС

*Всички, паднали за свободата
дето и да е, са наши братя —
пак по кръв, но само че пролята.*

1956 г.

И СЪРЦЕТО НАЙ-СЕТНЕ УМИРА

*На годините бързеят всичко отнася.
И сърцето най-сетне умира.
С безразличие ти отминаваш врага си,
преставаш да искаш и дириш.*

*Срещнеш ли тази, която си любил,
не намиращ какво да ѝ кажеш.
Отдръпва смутено ръката си груба
пред взора ти просека даже.*

1956 г.

КОН

*Детето беше още твърде малко,
ала очакваше тоз миг със трепет,
загледано от горния прозорец.
Разтваряше стопанинът вратата
на своята двуетажна селска къща
и в двора втурваха се двата коня
един след друг, с размахани опашки,
препускаха и цвилеха високо,
повдигнали глави, развели гриви,
додето ги във дама приберат.
Те идеха несдържно като вихър
и също тъй несдържно като вихър
отнасяха душата на детето.
А то в прегръдките на своята майка,
готово всеки миг да се откъсне,
трептеше цяло като лист на клон.*

И първата му дума беше: кон.

*Човек загубва рано или късно
с годините и своите илюзии.
Детето своята загуби много рано.
След три години, четиригодишно,
завърнало се вече във труда,
то на разходка със баща си среща
отново своя блян. Той беше хубав
и както някога неотразим.
Ездачът, коня за юзда повел,
видя възторга буен на детето,
издигна го полека над главата
и въз седлото скърцащо го сложи.*

*О, как високо беше тука горе!
Като на планина. И как тревожно!
Под него нещо шаваше неспирно,
вълнуваше се; и когато конят
се понаведе да отскубне стръкче
до дънера на някаква борика,
уплашеният поглед на детето
по склона на врата му се търкулна,
увисна в миг над пропаст. То изплака.
Свалиха го; треперецо се хвърли
в прегръдките на татко си със стон.*

И повече не спомена за кон.

1965 г.

МЪЛЧАНИЕ

На Дим. Светлин

*Мълчах години непрестанно
с опустошен от мисли лоб
и днеска от това мълчание
излизам аз като от гроб.*

*Над моя дух витае още
безименната пустота
на миналите дни и нощи,
неразличими от смъртта.*

*И вцепенени от тревога,
макар свободни тоя път,
все още мислите не могат
от клетката да излетят.*

*Като човек, от болест станал,
пристъпва моят стих едва,
но с гняв безсилен, с мъка странна
са пълни моите слова.*

*И кратки са като словата,
които пише в порив смел
осъденият по стената,
преди да иде на разстрел.*

1964 г.

КУКУВИЦА

*Аз не разбирам хората, които
отиват при гадатели и врачки
и с бобени зърна и хороскопи
се мъчат да открият що ги чака
във бъдещите дни. Каква утеха
и смисъл има да живееш,
което знаеш? Тайнствената книга
на битието е необходимо
ний да четеме лист по лист, с надежда,
без да поглеждаме напред. И който,
обхванат от нечисто любопитство
или от дързост дяволска, поиска
да раздере завесата на дните
и на съдбата образа да види,
намира не живота, а смъртта.*

*Дете, със баба си напролет в Солун
минавах аз край турските казарми.
Зад зидовете жълти и високи
се трупаха безредно и тревожно
като пред буря облаците мрачни
и злачни на дърветата. И помня,
там винаги разнасяха се вопли
на кукувица. И защото знаех,
че кукувиците предсказват колко
години ще живеем, аз побягвах,
затулил с двете си ръце ушите,
за да не чувам що вещае
тоз нечовешки глас, невидим и ужасен,
от мрачината гъста на листака.*

1963 г.

АЛЕКСАНДЪР НЕВСКИ В МЪГЛА

*Щом тя се спусне, отначало горе
на куполите златото помръква,
а най-подир и на самата църква
потъва бавно каменния кораб.*

*Угасват стъпките и гласовете,
със багрите — и линията трезва,
и на мъглата във небитието
несетно всичко видимо изчезва.*

*В това безмълвно корабокрушение
напразно бий голямата камбана:
дохождат звуците ѝ приглушени
като от дъното на океана.*

*Затуй и после в висината синя
лъщят на Невски куполите мокри
и виждаш по зеления му покрив
да съхне сякаш още пласт от тиня.*

1972 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.